

ddr. sc. Lidija Pehar, red. prof. AKADEMIK

Ddr. sc. Lidija Pehar rođena je 9. rujna 1962. godine u Sarajevu (BiH). Osnovnu i srednju školu (gimnaziju) završila je u Sarajevu. Diplomirala je pedagogiju i psihologiju na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu 1985. godine (studij pedagogija-psihologija). Odmah nakon završetka studija (1985. godine) birana je, kao najbolji student Filozofskog fakulteta (prosjeck 9,98), za asistenta na Odsjeku pedagogija-psihologija i od tada teče njen rad i angažman u znanstvenom i nastavnom radu na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Poslijediplomski studij iz psihologije završila je na Filozofskom fakultetu u Sarajevu položivši sve ispite s prosječnom ocjenom 10, te 1989. godine uspješno obranila magistarsku radnju pod nazivom: "*Socio-psihološki i pedagoški aspekti slobodnog vremena mladih*". Nakon toga, uspješno okončava svoj rad na doktorskoj tezi pod naslovom: "*Razvojni problemi i odgoj predškolske djece*", koju je obranila 1990. godine.

U znanstveno-nastavno zvanje docenta na predmetu *Predškolska pedagogija* na Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu birana je 1991. godine, izvanrednog profesora 2000. godine na predmetima *Predškolska pedagogija* i *Specijalna pedagogija* i redovitog profesora 2004. godine, gdje izvodi nastavu iz kolegija *Predškolska pedagogija*, *Specijalna pedagogija*, *Pedagogija slobodnog vremena* i *Zdravstvena pedagogija*. 1992. godine nostrificirana joj je diploma i pedagogije i psihologije u Njemačkoj na osnovu čega je angažovana kao gostujući profesor Sveučilišta "*Damttor*" u Hamburgu i poslovima psihoterapeuta za bosansko-hercegovačke izbjeglice u Hamburgu. Svoj boravak u Njemačkoj krunisala je objavljivanjem znanstvene knjige (koautorstvo) i brošure na njemačkom jeziku. Budući da je poslijediplomski studij iz psihologije završila u Sarajevu i obranila magistarski iz psihologije, a sve ratne godine radila kao psihoterapeut u Hamburgu, odlučila je svoje djelovanje u psihologiji krunisati doktoratom. U jesen 2006. godine obranila je drugi doktorat, ovaj put iz oblasti psihologije, pod naslovom "*Socijalno-psihološke implikacije implementacije reforme osnovne škole*".

Aktivno je radi na dodiplomskom i poslijediplomskom studiju pedagogije, ali i psihologije, kako domaćem tako i međunarodnom. Realizira nastavu, kao redovita profesorica, na Filozofskom fakultetu u Sarajevu (*Predškolska pedagogija*, *Specijalna pedagogija*, *Pedagogija slobodnog vremena*, *Zdravstvena pedagogija*) i Fakultetu prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru (Studij pedagogije – *Osnove predškolske pedagogije*, *Pedagogija ranog djetinjstva*, *Osnove specijalne pedagogije*, *Specijalna pedagogija*, *Savjetodavni terapijski rad s djecom*, *Psihologija odgoja i obrazovanja*; Studij predškolskog odgoja – *Predškolska pedagogija*, *Pedagogija djece s posebnim potrebama*, *Metodika rada s djecom s posebnim potrebama*, *Pedagoška psihologija*; Studij razredne nastave – *Pedagogija djece s posebnim potrebama*, **Pedagoška psihologija**), te *Razvojne psihologije* i *Opće psihologije* na Prirodno-matematičkom fakultetu i Pedagoškom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, a povremeno i na fakultetima u inozemstvu. Također, realizira nastavu iz *Psihologije* na Dopunskom pedagoškom obrazovanju. Suautor je nastavnog plana i programa poslijediplomskog studija pedagogije koji se, već po drugi put, realizira na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu i voditelj studijskog modula *Procesi reformiranja škole*. Bila je članica Internog upravnog odbora međunarodnog poslijediplomskog studija realiziranog u suradnji s finskim sveučilištem.

Član je Upravnog odbora Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Također je član nadzornog odbora Medicinskog fakulteta, imenovana 2000. godine od Vlade Županije Sarajevo, na prijedlog Ministra obrazovanja, znanosti i informiranja. Već drugi mandat, (o obe 2022.godine) obnaša dužnost člana Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu..

Objavila je 9 knjiga i jednu brošuru. Autorica je više od 100 znanstvenih i stručnih radova, te sedam znanstvenih udžbenika iz pedagogije. Bila je urednica i suurednica nekoliko knjiga i zbornika, te autor većeg broja prikaza knjiga i recenzentom više knjiga iz pedagogije i psihologije, kao i članaka u znanstvenim časopisima i znanstvenih projekata. Sudjelovala na više od 90 međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih skupova u području pedagogije i psihologije u zemlji i inozemstvu (Frankfurt, Berlin, Hamburg, München, Zagreb, Novi Sad, Ohrid, Sarajevo, Mostar, Bihać, Neum, Zenica, itd.), bila predsjednicom i članom programskog i organizacijskog odbora.

Sudjelovala je u međunarodnim projektima "Socio-psihološka pomoć bh izbjeglicama", Hamburg, Njemačka, 1993-1995. godine; "Trauma program", München, Njemačka, 1997-1999. godine; "Integracija učenika (studenata) u domovinu", Sarajevo, BiH, 1997-1999. godine; "Implementacija reforme visokog obrazovanja", Sarajevo, 2002. godine do danas; "Uspostavljanje sustava za osiguranje kvalitete na Univerzitetu u Sarajevu", Beč, Austrija, 2004. godine. Bila je mentor više od 100 diplomskih radnji, 19 magistarskih i 9 doktorskih radnji (obranjenih), kao i više u tijeku izrade. Aktivan je član Projektnog tima "Uspostavljanje sustava za osiguravanje kvalitete na Univerzitetu u Sarajevu (QA)". Član je uredništva časopisa za prosvjetu i kulturu „Suvremena pitanja“ (Matica Hrvatska – Mostar). Obnašala dužnost prodekana za nastavu Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu u tri mandata.

Nekoliko mandata obnašala je dužnost pročelnice Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, odnosno pročelnice Studija pedagogije na Fakultetu prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru.

Knjige:

1. Pehar, L. (1990). *Razvojni problemi i vaspitanje predškolske djece*, Beograd: Kultura.
2. Pehar, L. (1996). *Zur psychosozialen Lage der bosnischen Flüchtlinge am Beispiel der Freien und Handsestandt Hamburg*, Hamburg: Flüchtlingshilfe GmbH, AWO / Caritas.
3. Munzel, F., Pehar, L. (1998). *Auf 12 Uhr wird euch der Krieg erklärt*, Osnabruck: Fibre Verlag.
4. Pehar, L. (2000). *Oduzeto djetinjstvo*, Zenica: Dom štampe.
5. Pehar, L. (2003). *Slobodno vrijeme mladih ili ...*, Zenica: Dom štampe.
6. Pehar, L. (2007). *Psihološke posljedice reforme osnovne škole*, Sarajevo: Službeni list BiH.
7. Pehar, L. (2012) *Kad medicina (za)staje, što preostaje*, Zagreb-Sarajevo, TKD Šahinpašić
8. Pehar, L. (2015) *Putokazi za bolji život*, Sarajevo, štamparija Fojnica
9. Pehar, L. (2016) *Urađen prevod knjige na engleski jezik : Putokazi za bolji život*, štamparija Fojnica
10. Pehar, L. (2019) *Čovjek- TIJELO, DUH I DUŠA*, Sarajevo, TKD Cober
11. Pehar, L. (2020) *Metode i postupci u iscjeljivanju*, Sarajevo, TKD Cober

Ostali relevantni radovi:

1. Pehar, L. (1990), *Socio-psihološki i pedagoški aspekti slobodnog vremena mladih, Naša škola*, 3-4.
2. Pehar, L. (1990), *Perspektive i dileme koje uvjetuje dolazak ere slobodnog vremena, Opredjeljenje*, 6
3. Pehar, L. (1990), *Roditelji kako vaša djeca provode svoje slobodno vrijeme?*, *Naša škola*, 1-2
4. Pehar, L. (1991), *Utjecaj obitelji na razvoj agresivnog ponašanja kod djece ranog uzrasta*, *Naša škola*, 5-6
5. Pehar, L. (1991), *Laž kod djece predškolske dobi*, *Porodica i dijete*

6. Pehar, L. (1991), Funkcija predškolske ustanove (odgajatelja) u razvojanju sposobnosti komunikacije kod djece, *Porodica i dijete*
 7. Pehar, L. (1994), Krieg und Kriegenfolden, Über den Umgang mit Leidenden, *Frauen als Opfer des Krieges in Ex – Jugoslawien*, AWO.
 8. Pehar, L. (1995), Die Frauen leiden doppelt, *Hamburger Abendblatt*.
 9. Pehar, L. (1995), Pädagogische und Psychologische Aspekte der Situation von Flüchtlingen aus dem ehemaligen Jugoslawien, AWO.
 10. Pehar, L. (1995), Die bosnischen Flüchtlingskinder brauchen besondere Zuwendung, *Flüchtlingshilfe Hamburg AWO*.
 11. Pehar, L. (1996), Analiza sindroma izbjeglištva u hamburškim uvjetima, *Flüchtlingshilfe AWO*.
 12. Pehar, L. (1997), Reintegration von Rückkehrer – Kindern in Grundschulen in Bosina und Herzegovina, *AWO / Caritas*.
 13. Pehar, L. (1998), Značaj poticanja u razvoju sposobnosti komunikacije djece, *Porodica i dijete*, 3, 9-10.
 14. Pehar, L. (1998), Koliko kao odgajatelji kršimo prava djeteta, *Porodica i dijete*, 1, 10-11.
 15. Pehar, L. (1999), Unutrašnji svijet djeteta, *Didaktički putokazi*, 17, 18-20.
 16. Pehar, L. (1999), Izmijenjena obitelj, *Porodica i dijete*, 4, 24-25.
 17. Pehar, L. (2000), Predškolske institucije u svjetlu inovacija, *Didaktički putokazi*, 84-86.
 18. Pehar, L. (2000), Subjekti odgojno-obrazovne prakse, u: *Predškoolstvo u procesu demokratizacije*, COI, 57-59.
 19. Pehar, L. (2003), Reforma koja ulazi na vrata škole, ali – bez kucanja, *Didaktički putokazi*, 30, 2-7.
 20. Pehar, L. (2003), Reforma za ili protiv djece, *Prosvjetni list*, 034, 6-7.
 21. Pehar, L. (2003), Odgojni efekti inkluzije djece s poteškoćama u razvoju – analiza slučaja, u: *Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine*, Zbornik radova, Filozofski fakultet u Sarajevu i TEPD, 280-290.
 22. Pehar, L. (2004), Značaj razvoja sposobnosti komunikacije kod djece, *Motrišta*.
 23. Pehar, L. (2004), Predškolski odgoj i raniji polazak u školu, u: Zbornik u povodu četrdeset godina Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu.
 24. Pehar, L. (2006), Psihološko-pedagoški problemi implementacije reforme osnovne škole, *Suvremena pitanja*, 1, 53-71.
 25. Pehar, L. (2009), Evaluiranje rada nastavnika na fakultetu, *Suvremena pitanja*, 2008.
- U tisku (2022) : ... Iskustva s online nastavom od osnovne škole do fakulteta. I mentalno zdravlje nastavnika u novonormalnom dobu...